

Izhaja
enkrat
na mesec
in sicer
početkom
meseca.

ŽENSKI LIST

GLASILO ZVEZE DELAVSKIH ŽEN IN DEKLET.

Naroča se
pri upravi
v Ljubljani,
Vošnjakova
ulica št. 20.

Naročnina za celo leto 12 Din.

V Ljubljani, 1. avgusta 1929.

Posamezna številka 1:50 Din.
Za inozemstvo 2 Din.

Žalostni spomini.

Petnajst let je preteklo 23. julija od onega nesrečnega dne, ko je Avstrija poslala Srbiji 48-urni ultimatum. Avstrijska vlada je tedaj vstavila vanj namenoma zahteve, o katerih je bila prepričana, da jih Srbija ne bo sprejela, ako se ni hotela odreči svoji suvereniteti. En ducat avstrijskih mogotcev, ki je računalo, da bo izmučeni srbski narod popolnoma uničilo, je zažgalo smodnik, ki je takoj vžgal celo Evropo. Kakor strela z neba si je stalo milijone in milijone ljudi z meči, puškami in topovi. Začel se je krvavi ples, kakoršnega ni zabelježenega v zgodovini. Iz človeka so napravili zverino. Cela Evropa je postala blaznica. Kar je delovni človek zgradil v potu svojega obraza sto in stoletja, so porušili v par letih. Milijardne vrednosti so spuščali v zrak, jih potopili na dnu morja in požgali. Človek je bodel, streljal svojega sotrpina nevedeč, zakaj. Po zraku so letele odtrgane roke in noge, ki bi imele služiti otrokom kruha, roke, katere bi morale pomagati sivim staršem. Zaman so plakale žene, matere sklepale roke, vojna furija ni prizanašala nikomur, ne onim v najlepše cvetočih letih, kakor tudi ne sivim starčkom.

Štiri dolga leta so minula, predno se je svet streznil. Proti pričakovanju povzročiteljem vojne, pa smodnik ni odnesel dotičnih, katerim so to želeli, nasprotno, njih same.

Žene, matere! Vam edino velja ta klic: Prikazujte otrokom vedno vojne posledice, vzgojujte jih v medsebojni ljubezni, združene v eni vrsti nastopajte ob vsaki priliki proti vojni in vojne nevarnosti bo konec!

Proslava zadružništva

Pred osmimi leti so sklenile združne organizacije celega sveta praznovati vsako prvo julijsko nedeljo v letu kot svoj praznik, praznik Zadružnega dne.

Tako so slovenski zadrugarji leto še prav posebno slovesno proslavili zadružni dan s tem, da je podelilo Konzumno društvo za Slovenijo svojim prvim pionirjem diplome, v znak priznanja za njihovo dolgoletno zvestobo in požrtvovalnost.

Še pred deveto uro so začeli zadružniki napolnjevati dvorano Delavske zbornice. Bili so to po večini že sivolase starke in starčki, ki gledajo s ponosom na težavno in trnjevo pot, ki so jo morali prehoditi v teh dvajsetih letih. V duhu so videli vse zapreke, s katerimi so jim njihovi nasprotniki zastavljali pot, ljudje, kateri živijo na stroške konzumentov. Spomnili so se ob tej priliki na svojo prvo prodajalno na Viču, ki jim ni bila preoddaljena, dasi je marsikateri omenjenih članov stanoval v Šiški, Vodmatu ali v mestu. Ni jih motilo nešteto prodajalnih privatnih trgovcev, mimo katerih so morali hoditi in tudi ne mitnica, na kateri so morali vrhutega še plačati ob povratku iz Viča v mesto mestno trošarino. Po dolgih dvajsetih letih so uvideli, da jim je bil ta trud in mala žrtev že stotero poplačan, da ne govorimo o njihovih potomcih. Nobenemu izmed navzočih se pred dvajsetimi leti niti sanjalo ni, da bo posedovalo naše Konzumno društvo za Slovenijo v tej pravzaprav kratki dobi že 49 prodajalnih in 12 lastnih domov, katerih lastniki so med mnogimi drugimi tudi ti sivolasi starčki in starke. Sedemnajsttisoč zadružnikov je postavilo zadružno stavbo, ki jo vsa vozna in povojna furija ni mogla uničiti.

Žalostno je le, da ogromna večina prebivalstva ne zna ceniti zadružnega življenja in ne pojmuje velikanske razlike zadružništva od privatne trgovine. Koliko je konzumentov, kateri ne vedo, da so zadružniki že tudi njim prihranili težke tisočake. Marsikateri se še lahko spominja časov, ko so trgovci sklenili, da ne sme nihče izmed njih dati ob novem letu konzumentu kako da-

rilo, kar bi držalo še danes, ako ne bi bili začeli ustanavljati zadružniki po vsej Sloveniji svoje prodajalne, s čemer so pripravili trgovce že tako daleč, da ne dajejo darilca le ob novem letu, temveč ponujajo kar stalne procente misleč, da s tem vendar ubijejo zadružno misel, nakar bi zopet svobodno izkoriščali konzumenta. Ali to se jim ne bo posrečilo, kajti zadružna misel hiti z neverjetno naglico svojo pot dalje. Osemdeset let je šele minulo od tedaj, ko je na Angleškem mala skupina tkalcev ustanovila prvo konzumno prodajalno in v teh 80-ih letih se je zbralo zadružnikov po vsem svetu že nad 80 milijonov. Teh osemdeset milijonov zadružnikov počasi pa tem bolj sigurno podira svetovno kapitalistično stavbo, na kateri je srečnih le peščica ljudi, vsi ostali pa ne poznajo na svetu drugega kakor trpljenje in skrbi.

Ko se teh 80 milijonov podvoji in potroji, smo prepričane, da se peči ne bodo več kurile s pšenico in zasipalo morje s tisočeriimi vrečami kave in to le zato, da nastane pomanjkanje in se na ta način zamore iz konzumentov iztisniti ne le koža in mozek, temveč tudi kosti.

Ako se vprašamo, kdo je zgradil vsa ta mesta? Odgovor je kaj lahek. Konzument! A na žalost so vse te stavbe mesto njegova, privatna last, last tistih, katerim je konzument znosil zadnjo paro svojega trdo zasluženega denarja, to so trgovci, bankirji, gostilničarji in tovarnarji.

Ne smemo pa pozabiti končno še na eno plemenito nalogo zadružništva! Ko se večina človeštva zave potrebe zadružništva, preneha tudi vsaka vojna nevarnost, kajti tedaj bo kapitalizem, ki povzroča vse vojne vsled dobičkaželjnosti — strt. Tedaj se ne bo delalo več iz dobičkaželjnosti, marveč le za človeško potrebo.

Zatoraj Vam kličem ženam in možem, Vam mlademu naraščaju širimo zadružno misel, kličem zlasti

Vam žene, katere nosite v svojih nakupovalnih torbicaх usodo celega sveta!

M. R.

Cerkveni ali civilni zakon in dedno pravo

Sedanja vlada si je nadala glavno nalogo ustanavljanje in izenačenje državnega zakonika.

Dasi se vsi zakoni tičejo več ali manj posredno ali neposredno vseh državljanov, so vendar nekateri, ki zlasti ženski, lajšajo ali težijo življenska bremena.

V prvi vrsti je socialna zakonodaja za katero bi se morale vse žene brez izjeme prav posebno zanimati. Danes bi nobena napredna žena ne smela pogrešati tozadevnih zakonik v svoji posesti; potreben bi ji moral biti kakor šivanka in naprstnik.

Dasi se meščanstvo prav dobro zaveda, da se mu v današnjem družabnem redu ni treba preveč bati, da bi mu katerikoli zakonik preveč okrnili njegove privilegije, se vendar takozvani »gospodarski krogi« (po naše združene meščanske stranke) prav pridno oglašajo z nasveti in protesti napravo socialni zakonodaji.

Zlasti bi radi kar najbolj mogoče okrnili zakon o zavarovanju delavstva in v delovnem času. Z ozirom na to sklicuje vlada anketo, na kateri bodo imeli vsi interesirani krogi priliko izreči svoje mnenje in podati svoje tozadevne predloge. Uverjeni smo, da bodo naši predstavniki pravilno tolmačili želje in potrebe zatiranih in izkoriščanih. Priporočamo našim čitateljicam, da pridno zasledujejo tozadevna poročila v časopisju, ter se bodo ob tej priliki uverile, kdo je pravi ljudski zagovornik.

Dalje je družinsko pravo oni faktor, od katerega je odvisno dobro žene. Zlasti obstoja pri nas nevarnost, da bo isti prikrojen tradicijam, šegam naših sodržavljank na jugu, katerih odnošaji do moža in moškega sploh, so za nas skoro nepojmljivi, akoravno se tudi me tozadevno ne moremo brezpogojno pohvaliti, ker tudi pri nas še vladajo običaji in nazori davnih časov. Zadnje čase je bilo zlasti glede bračnega prava (zakonske zveze) precej polemike. Razume se samoobsebi, da zagovarjajo in terjajo duhovniki vseh v naši državi obstoječih veroizpovedanj, cerkveni zakon, ki spoji dva človeka v dosmrtno zvezo, ne glede na njihove značaje in življenske razmere, ki tudi človeka zelo spremene, tako da imata zakonca često pravi pekeli.

drug poleg drugega. Neštnevilne zakonske tragedije so živ dokaz za to trditev. V taki bračni zvezi sta si zakonca drug drugemu zaslužnena. Javna tajnost je, da je s tem žena vedno hujše prizadeta, ker dočim si možki kot gospodarsko in javnotoliko lahko olajša, mora žena vztrajati, ker si z ozirom na svoje otroke in vsled lastne izčrpanosti težje pomaga, in ieči dalje, tako da smemo pravno močnejši to breme kolikor imenovati tak zakon permanentno tragedijo. Razume se, da velja to vse samo za neimovite sloje. Saj za premožne in socialno višje stoječe zakonce, visoka duhovščina vseh veroizpovedanj, najde dovolj tehten in važen razlog za razporoko.

Drugače je s civilnim zakonom, ki je širokogrudnejši in dopušča razporoko, ako se zakonca za to odločita. Naravno je, da zagovarjajo civilni zakon vsi, ki so se otrešli preživelih predsodkov in ki mislijo z lastnimi možgani. V zadnji številki »Ženskega lista« čitamo poročilo o Beograjski anketi, ki se je vršila za in proti cerkvenemu ozir. civilnemu zakonu. Popolnoma se strinjamo z izjavo, ki jo je ob tej priliki tozadevno podala sodružica Topalovičeva. Tudi me se izrekamo za civilni zakon. Komur pa vest ali drugi oziri narekajo potrebo cerkvenega zakona, naj pa svobodno še istega sklene.

Ob tej priliki naj priključimo v spomin našim čitateljicam akcijo, ki se je vršila l. 1925 za zenačenje dednega prava. Tudi v tem pogledu so naše sodržavljanke v Srbiji popolnoma brez pravic. Ker še vedno merodajne osebe zagovarjajo predprave možkim v dednem pravu, je naša zveza poslala na ministrstvo pravde naslednjo vlogo:

V času, ko vlada izdeluje v svrhu izenačenja prava novi zakonik za vso državo, si podpisana zveza usoja opozoriti kraljevo vlado na veliko akcijo vseh ženskih udruženj kraljevine SHS, ki se je vršila že leta 1925 za izenačenje možkih in ženskih na področju dednega prava. Opozarjamo kraljevo vlado na zasluge, ki jih ima žena za državo, ne samo kot mati in vzgojiteljica novega rodu, marveč tudi s svojim trudom, ki ga ima ob delu v domačiji svojega moža oz. svojih roditeljev, katerim pomaga vzdrževati in večati njihovo posest, dočim se podajo možki člani rodbine v svet na študije, izučenje obrti, vojaško službovanje in službovanje v svojo lastno korist.

Zato smatramo za krivico, da bi se v zakoniku dednega prava zapo-

stavljalo žensko za možkim in ponavljamo že pred leti predloženo prošnjo vseh žen Jugoslavije, da vlada uzakoni v dednem pravu enakopravnost obeh spolov.

Prosimo tudi vlado, da v novih predpisih o dednem pravu ne izroči vdovo milosti naslednikov v domačiji njenega moža, marveč, da ji zagigura trdo zasluženi delež, s katerim sme sama po svoji volji razpolagati.

Usojamo si tudi vlado pozoriti na tozadevne zakone naprednejših držav, med katerimi želimo upravičeno mesto tudi svoji domovini.

Mlada žena sedanosti.

Sedanja mlada žena je po svoji smiselnosti in čutnosti popolnoma različna od žene, naše najbližje preteklosti. Ona ni več pasivna stvar, v njej se bojuje duh našega revolucionarnega, upornega, po tisočih vprašanjih razoranega časa, z ostrim in zadostnim bojem proti duhu preteklega časa.

V najožjem krogu družine se je odigravalo nekoč življenje naše stare matere. O njenih dolžnostih — bilo jih je mnogo — so poučevali ženo že od zgodnje mladosti. O njenih pravicah — bilo jih je malo — se je govorilo malokedaj ali nikoli.

Monarhizem je vladal v družini kot v državi. Mož, gospod hiše, lastnik žene in otrok, si je svojil pravice zakonodaje tudi v družini. Oni ni trpel nobenega ugovora proti svojim ukrepom. Slučaji, koder sta mož in žena skupno vplivala in upravljala njih imetje, sobile redke izjeme. Pa še v takem zakonu ni priznal mož ženo kot sebi enakopravno, ampak ji je bil iz ljubezni toliko naklonjen, da je to dopustil.

Z napredovanjem tehnike in dvigom industrije so postali medsebojni odnošaji obeh spolov v gospodarskem oziru popolnoma drugi kot poprej. Razvoj tehnike, ki obeta prinesiti človeštvu odrešenje od tlačanskega dela, je bil izrabljen po kapitalistih za hlapčestvo in izkoriščanje ljudi. Vsako izboljšanje strojev so izrabili podjetniki za to, da so znižali mezde delavcev. Življenski položaj je postajal vedno težji, zaslužek moža ni zadostoval za vzdrževanje družine in gospodinjstva, zato je morala tudi žena pomagati k zaslužku.

Odtргana od družine, gnana od bede v tlačanstvo tovarn, je postala žena najbolji pomilovanja vredna

sužnja vseh časov! Vzgojena skozi vsa stoletja k pobožni potrpežljivosti in poslušnosti je vzela nase dvojni tovor: dolžnosti gospodinje in matere poleg zatirajočega poklicnega dela. Ta bremena niso bila še zadosti velika, naprtilo se ji je še zastarele zakone onega časa, v katerem se s človekom ni ravnalo kot z ljudmi, ampak kot predmeti.

Stroj bi moral človeka osvoboditi za kulturne in socialne naloge, moral bi mu preskrbeti prost čas za zabavo in izpopolnjevanje svoje lastne osebe, da bi postal človek, v pravem pomenu te besede!

Široka masa je bila vzgojena k lenobi svojih misli in slepi ubogljivosti napram vsem obstoječim avtoritetam: družinskemu poglavarju, državnemu vladarju in Bogu kot poglavarju sveta in je mislila, da ravnajo prav in dobro vse one male in neznatne avtoritete, ki posredujejo med višjimi in nižjimi. Toda te so hotele dobro edino le sebi in so si z pomočjo državnih bajonetov in po linavskim naukom cerkve osvojali in pridobivali z vedno večjo požrešnostjo in brezobzirnostjo vsa imetja sveta. Iz revnega, potrpežljivega in trpečega ljudstva pa so izmzgavali vso moč, katero je imelo. Vsi, v svojem človeškem dostojanstvu osramočeni, so dolgo trpeli muke, bedo in izkoriščanje, dokler niso končno iz njih srede ostali hrabri možje in žene, ki so dali izraz hrepenenju in željam stotisočev: »Nočemo biti več otopelo tovarno živinče, temveč svobodni, močni in srečni ljudje!« To je bil porod socializma in v tem ženskega gibanja. Od tega časa se prične osvobojenje žene iz okov izročanja in zastarelega gledanja.

Sedanja mlada žena si je zvesta svoje prednosti kot človek, ona se je oprostila od svojih prednikov podedovano gledanje. Te žene so, na katerih sloni up bodočnosti. One niso več »ženice«, ki brezpogojno prenašajo ukaze svojega »gospoda in zapovednika«, ne, one so notranje prosti, močni in srečni ljudje, ki so si svesti svoje vrednosti kot človek, kot žena in mati in so pripravljene z vročim srcem in neupogljivo voljo prenašati svojo lastno usodo in skupno z možem usodo svojega naroda.

To niso takozvani ženski možje, temveč ljudje prevzeti z najglobljim prepričanjem odgovornosti in prepoini z globoko in močno ljubeznijo, ki ne obseže samo moža in otroka, ampak tudi narod in človeštvo. Oni so pionirji mirnejše in srečnejše človeške bodočnosti.

Internacionalna mater

6. in 7. aprila t. l. je zborovala v Pragi v krasni novi palači Velenakupne družbe češkoslovaških konzumnih društev eksekutiva naših Mednarodnih združenih ženskih gildov. Seje so se udeležile zz.: predsednica gildov Emmy Freundlichova (Avstrija), tajnica Miss A. Honora, Enfieldova (Anglija), Marija Nečasková (Češkoslovaška), Leonora Bartonova (Anglija) in Marta Hugenholzova (Holandska). Odsotne so bile: zastopnica ruskih gildov, ker ni dobila vizuma, proti čemur je bil vložen pri češkoslovaškem notranjem ministrstvu protest, dalje škotska zastopnica, ker ji je umrl oče in zastopnica belgijskih zadrugaric, ker ima nekaj mesecev staro dete, ki ga ni mogla pustiti samega. Kljub temu je bila seja v vsakem pogledu uspešna. Poleg večjega števila poslovnih zadev, ki jih je bilo treba urediti, se je v glavnem razpravljalo o prihodnji mednarodni zadrugarški ženski konferenci, ki se vrši prihodnje leto na Dunaju. Konferenca bo po vsej priliki največja, kar so jih gildi kdaj imeli, kajti zanimanje za naše žensko gibanje je ravnatoko veliko kot zanimanje in udeležba žena vsega sveta za ustanove, ki so bile na polju socialne zaščite ustvarjene na Dunaju. Po vseh državah zbirajo že danes fonde, da bodo mogle žene priti v čim večjem številu na dunajsko konferenco.

Konferenca se bo vršila v dvorani Konzerthaus-a in bo zborovala v četrtek 21. in v petek 22. avgusta 1930, tako da bo v soboto prost dan za ogledovanje. V ponedeljek 25. avgusta se začne kongres Mednarodne združne zveze, katerega se bo udeležilo tudi mnogo žena.

Dnevni red konference bo obsegal tokrat v nasprotju s stockholmsko konferenco le dvoje točk. Prva točka bo obravnavala »Pravico žene v konzumnih zadrugah«. Pri tem se bo poizkusilo predvsem razčistiti vprašanje, kako bi mogli doseči to, da bi mogle biti žene tudi članice konzumnih zadrug, ako je že njih zakonski drug član. To dvojno članstvo v nekaterih državah odobravajo, v drugih pa odklanjajo, ker ima vendar, četudi materijelne razmere dopuščajo vplačilo dveh deležev, ena rodbina kljub temu le eno skupno porabo, tako da pridejo prometi v močno, a napačno nesorazmerje s številom članstva, kar napravlja napačno sliko o notranji moči organizacije; druge države zopet ne morejo priznati dvojnega članstva, ker

je to nasprotujoče določbam občega državlanskega zakonika. Sedaj bo treba že enkrat ugotoviti, kakšne so razmere v posameznih državah v tem pogledu in iz tega napraviti za enakopravnost žena potrebne zaključke. Druga točka dnevnega reda bo enako zanimala vse žene. Glasi se: »Javne podpore za gospodinje ali javne ustanove za poklicno se udeležujoče žene«. Pri tem se ne namerava le ugotoviti, kaj žele žene: ali poklicno udeleževanje ali vzgojne prispevke za deco, z namenom, da morejo matere opustiti poklic; odgovor na to vprašanje se tiče sledeče, za združno gibanje zelo pomembne stvari: Ali naj se gospodarski razvoj gospodinjstev usmeri po željah gospodinj k velikim gospodinjstvom ali naj se ohrani posamezna rodbina in malo gospodinjstvo (enodružinsko)? Tudi to posvetovanje bo zanimalo žene celega sveta. Pri vsaki od obeh točk bosta govorili po dve referentki, od katerih bo zastopala vsaka nasprotno stališče. Zahteve zadrugaric po razorožitvi in miru bodo sporočene v adresi predsednikov, zato, da bo mogla biti diskuzija k ostalim točkam dnevnega reda izčrpna in da bo ostalo za njo dovolj časa.

Sprejeto je bilo dalje pomembno poročilo o sodelovanju poljedelskih žena v poljedelskih združnih organizacijah vsega sveta in tajništvo je nizacijah vsega sveta in tajništvo se je častitalo na njegovem uspešnem delu. Poročilo bo po možnosti izdano v angleškem in nemškem jeziku. Za nadaljnja dela poleg predpriprav za konferenco se namerava: Izdati novo predavanje s skioptičnimi slikami, slično onemu o ženskem perilu (Frauenwäsche), za katerega se zbirajo sedaj združne slike, ki bodo predvsem zanimale žene, in tekmovalje za najboljše letake, ki obravnavajo na kratko združna vprašanja, kar bo v jeseni tudi v vseh državah organizirano.

Iz poročil posnemamo, da je napredek združnih ženskih organizacij po vsem svetu zadovoljiv in stalen, posebno pa nudi vstajenje žena v prekomorskih državah najboljše nade. V Novi Zelandiji (Avstralija) se je vršila prva združna ženska konferenca in imela dober uspeh. Tudi v Kini in na Japonskem je znamenovati napredek. V vseh državah Evrope je bilo leto 1928 leto neprestanega napredka.

Seja je sprejela še sledečo resolucijo, ki je bila predana razorožitveni komisiji:

Komitej »Mednarodnih združenih ženskih gildov«, ki je zbran v Pragi in zastopa gospodinjje in matere, ki so organizirane v združenem gibanju celega sveta, izraža svojo globoko bojazen vsled tega, ker se se kljub dejstvu, da so narodi podpisali Kellogov protivoini pakt in so se s tem odrekli vojni kot instrumentu narodne politike, oboroževanje in vojne predpriprave povečale v nevarnem obsegu in vlade sveta v splošnem ne kažejo nobenega nagnjenja, da bi podvzele resne ali uspešne korake za razorožitev.

Komitej zahteva takojšnjo in temeljito izpremembo te oboroževalne politike in zahteva, da podvzame razorožitvena komisija Zveze narodov korake v tej smeri ter da ustvari iz njej predloženih konkretnih načrtov podlago za dogovor (konvencijo), k naj bo predloženo prihodnje leto svetovni razorožitveni konferenci in ta podlaga naj predvideva take omejitve v oboroževanju, da nastopi tekem določenega časa popolna razorožitev.

Razen tega je bila sklenjena principijelna izjava v še eni resoluciji:

Komitej »Mednarodnih združenih ženskih gildov« je prepričan, da pomeni razorožitev za človeštvo vprašanje življenja ali smrti, o kateri naj bi se razpravljalo pred vsem drugim in da bo le močan pritisk ljudstva na vlade te prisilil, da deluje; dalje je prepričan, da imajo organizacije konzumentov in delavcev kot interesne in pravne zastopnice širokih ljudskih slojev posebno odgovornost, storiti vse možno, da bo postavljen konec vojnam. V tem prepričanju kliče komitej konzumentske in delavske organizacije vsega sveta, da skupno podvzamejo mere, da bo izpolnitev želje ljudstva zasigurana.

Druga resolucija je bila predana vsem mednarodnim organizacijam, ki se bore za razorožitev.

Po seji so bile sprejete članice od predsednika češkoslovaške republike Tomaža G. Masaryka.

Izvajanje Kelloggovega pakta v Ameriki.

Na predlog ameriškega državnega tajnika Kellogga so — kakor znano — sprejele vse države njegov protivoini pakt. Ni preteklo dolgo od tega in ameriško najvišje zvezno sodišče je sedaj odklonilo pacifistki (boriteljici za mir) Rosi Schimmerjevi sprejem v ameriško državljanstvo samo zato, ker je **pacifistka**. Državljanstvo je bilo odklonjeno s šestimi proti trem glasovom na predlog sodnika Pierce Butlerja, ki je mnenja, da noben inozemec ne more postati ameriški državljan, ako se ne strinja s tem, da služi v armadi, ko ga pozove v to vlada. Schimmerjeva je po mnenju večine sodnikov pacifistična pisateljica in predavateljica, je nasprotnica oborožene domače obrambe in zato kljub sta-

rosti 52 let ne more postati ameriška državljanica. Večina sodnikov je izjavila, da je zavedno ugovarjanje proti vojni bolj nasprotno načelom ameriške vlade kot pa samo odpuščenje nošenja orožja. Z drugimi besedami pomeni to, da je oni bolj nevarni, ki je zavedno sploh proti vojni, kot oni, ki se samo brani nositi orožje, ker se slednjega v slučaju vojne uporabi lahko pri onih oddelkih, ki ne nosijo orožja. Manjšina sodnikov je temu ugovarjala, češ, da je prosilka višjega značaja kot pa se zahteva od navadnih državljanov Združenih držav. Ona ne pripada nobeni protidržavni struji, ima zaupanje v organizirano vlado in daje prednost pred vsemi državami vladi Združenih držav. — Sklep odobravata organizaciji Ameriška legija in Hčere ameriške revolucije. — Vprašanje je sedaj, kaj poreče svet, ko uvidi, da ona vlada, ki je predlagala protivoini pakt, 52 letni ženi, ki je tudi proti vojni, ne da državljanstva... Vprašamo se, ali je bil Kelloggov predlog iskren...?!

Kontrolo porodov so v New Yorku priznali

Na razpravi proti dvema zdravnicama in trem strežnicam ženske porodne klinike Margarete Langerjeve, češ, da so kršile postavbo New Yorka z odpravo plodu, je sodnik 15. maja t. l. razsodil, da on kršenje postavbe v tem dejanju ne vidi. Postava dovoljuje, da zdravnik lahko svetuje omoženi ženski, da si prepreči nosečnost, če je slabega zdravja in klinika za kontrolo porodov poslujе v ta namen.

Sodružica Webb odklanja plemstvo.

Ko je angleški sodrug Webb vstopil v Macdonaldovo vlado, mu je angleški kralj podelil naslov visokega plemstva. Njegova žena je plemiški naslov odklonila.

Odobravamo! Saj kdor je plemenit po duhu in srcu, ne potrebuje meščanskih naslovov.

Ob tej priliki naj še k izidu volitev v angleški parlament omenimo, da so zmago delavski stranki prinesli ženski glasovi. Tudi kratkokrilke, t. j. 20 letna dekleta, ki so pri teh volitvah prvič oddale svoj glas, prav dobro vedo, od koga smejo pričakovati boljše bodočnost.

Zahvala.

Podpisani se najpristrčneje zahvaljujem vsem, ki so v času bolezni moje žene njej in meni stali ob strani v pomoč ter vsem, ki so ji ob njeni smrti in na njeni zadnji poti izkazali toliko spoštovanja do ranjke z udeležbo pri pogrebu. Posebno zahvalo izrekam Zvezi delavskih žena in deklet ter vsem članicam te zveze na Jesenicah kakor vsem sorodnikom za vse, kar so ranjki in meni storili dobrega. — Za prerano izgubljeno ženo žalujoči soprog: Markizeti Karol, Sava 100.

Praktični nasveti.

Saje so dobro čistilo za srebro, nikelj in medenino. Z mehko cunjico malo drgnjemo kovinaste predmete in blesteli se bodo kot novi.

Znojenje pod pazduho. Kljub rednemu umivanju z milom, se nekatere osebe močno pote pod pazduho, kar seveda povzroča neprijeten duh. Pomaga se s tem, da se človek večkrat umiva z razredčenim salicilnim špiritom, ki se dobi v lekarni. Ko se dobro obriše, je treba pod pazduho posuti z navadno otroško sopo, kateri se primeša še salicilni prah.

Za kuhinjo:

Sok iz borovnic: Osnaži in odberi borovnice, zmečkaj jih v primerni posodi. Na vsak kg borovnic deni ¼ kg sladkorja in, da bo sok okusnejši, nekoliko limonovega soka. Brozgo pusti kvasiti par dni in nato iztisni in precedi ter na močnem ognju kuhaj 10—15 minut. Pravo kuhanje se začne, ko zavre in pa kadar pristaviš k ognju. Gorkega precedi v segrete steklenice, katere shraniš v hladnem prostoru.

**Širite
naš list!**

Hranilne vloge vlagaj }
Vse potrebščine nakupuj } v

KONZUMNEM DRUŠTVU ZA SLOVENIJO

v Ljubljani in njegovih podružnicah.